

Begin februari '43 richtte deze laatste een lange brief tot Coster waarin hij o.m. op het volgende wees: Nijgh was naar Ceram gezonden zonder voldoende kennis van het Indonesisch; Quéré had een lagere militair van het Knil, een Christen, die uit Noord-Celebes afkomstig was, voor Zuid-Celebes bestemd (nl. voor de *party* naar Kendari) waar hij onder fanatieke Moslims werkzaam zou moeten zijn; erger nog: van Straten had, zo schreef hij aan Coster, met deze en Quéré gesproken

'omtrent de door mij voorgestane onafwendbare eis van een afdoende opleiding van *parties*, alvorens deze zouden worden uitgezonden, alsmede van deskundige leiding bij deze opleiding. De heer Quéré was daarbij de door u ten dele onderschreven mening toegedaan dat in spoedgevallen het uitzenden vóór een bepaalde datum moest prevaleren boven de opleiding.'

Dan ontbrak er veel aan de *security*: de uit te zenden *parties* reisden 'door half Australië' (van Melbourne naar Cairns) 'zonder voldoende toezicht, waardoor de geheimhouding wordt geschaad en een der leden zelfs in Sydney zoek kon raken.' Conclusie: Quéré moest weg; diens 'naaste medewerkers' (van Arcken, den Boer en van der Veur) waren 'van mening dat elke reorganisatie vruchteloos zal zijn, zolang deze leider gehandhaafd blijft.'

Nog voordat Coster, die als Onderbevelhebber Strijdkrachten Oosten Quéré steeds de hand boven het hoofd had gehouden, die scherpe aanval op zijn beleid te lezen kreeg, was hij al in conflict geraakt met van der Plas. MacArthur was een van de eersten geweest met wie deze, aankomend in Australië als de nieuwe voorzitter van de Nederlands-Indische Commissie, had gesproken – MacArthur had hem gezegd dat van het *Intelligence*-werk in Indië niets deugde, dat hij bereid was, aan een nieuwe opzet alle medewerking te verlenen ('*because I want to protect you against very real dangers for the reintegration of your kingdom*'), en dat hij van der Plas de enige achtte die het inlichtingenwerk in een zo gecompliceerde samenleving als de Indische zou kunnen leiden. Dat laatste denkbeeld werd door van der Plas afgewezen: admiraal Helfrich zou spoedig in Australië aankomen en met deze moest overleg worden gepleegd.

MacArthur hield zich aan zijn toezegging: midden januari stuurde zijn *Chief of Staff*, Major-General R. K. Sutherland, een brief aan van der Plas,

¹ Quéré heeft ons in februari '86 doen weten dat hij ontkent, zich ooit zo te hebben uitgelaten. ² Brief, 2 febr. 1943, van N. L. W. van Straten aan F. W. Coster (ARA, Alg. Secr., Eerste Zending, XXIV, 20-1). ³ Van der Plas: 'Geheime diensten' (8 febr. 1943), p. 4.